

breiden en kreeg, wat het vervoer per trein aangaat, een belangrijke steun van de heer C. Borst, inspecteur 1ste klasse der Nederlandse Spoorwegen, die de *Transportbefehle* der Duitsers in handen kreeg. Voor wat betreft de toestand in de haven van Rotterdam had ik geregeld contact met mr. W. Fockema Andreae, toentertijd secretaris van de vakgroep voor de binnenscheepvaart. Over de haven van IJmuiden ontving ik inlichtingen van mr. J. R. van Eerde, secretaris van het Staatsbedrijf van de Nederlandse Visserij.

Door mijn werkzaamheden welke met inbegrip van de te verrichten reizen ongeveer 10 uur per dag in beslag namen, inclusief de te voeren besprekingen, het opstellen van de telegrammen en de rapporten, en het fotograferen van die laatste, werd mijn tijd zozeer in beslag genomen . . ., dat ik in de grootste moeilijkheden kwam t.a.v. mijn eigen veiligheidsmaatregelen. Dit bleek o.a. toen mijn eerste Amsterdamse slaapadres mij plotseling werd opgezegd, daar de familie waar ik inwoonde en die van mijn werkzaamheden niet op de hoogte was, een onaangenaam gevoel van dreigend gevaar kreeg door mijn vele afwezigheid en de onregelmatige uren waarop ik thuis kwam. Na bijzonder veel moeite kon ik een nieuw adres vinden waar men mij geen vragen stelde over mijn doen en laten, en dat althans voor de eerste tijd voldoende safe leek.¹

Beukema had nog andere moeilijkheden dan met zijn woonadres: hij kreeg tekort aan geld.

In april '44 vroeg hij aan H. J. de Koster, een van de jeugdige directeuren van de Leidse meelfabriek 'De Sleutels', f 10 000, en die kreeg hij ook toen hij deze gezegd had waar dat bedrag voor nodig was. Het is interessant, weer te geven wat de eerste indruk was die Beukema op de Koster maakte: 'een wat stille figuur, het type van een geleerde of een dominee . . . Hij bleek over een soort droge humor te beschikken, een soort galgenhumor. Een lauwe, zouden ze in Amsterdam zeggen'² – nu, de werkelijkheid van Beukema's onervarend bestaan was wel volmaakt in strijd met die impressie.

Dat Beukema naar Amsterdam was verhuisd, was de Koe niet bekend geweest en deze had aan de *V-Mann* Brinkman dan ook alleen maar enkele personen genoemd via wie Beukema vermoedelijk benaderd kon worden. Het kostte Brinkman niet veel moeite om tot die personen door te dringen. Zij zouden volgens een belofte die 'de SD' aan Brinkman gedaan had, niet gearresteerd worden – het ging 'de SD' om Beukema. Maar zij kreeg Beukema niet in handen. Deze weigerde principieel contact met iemand die een poos in Duitse gevangenschap geweest was; hoe juist hij dat gezien had, bleek

¹ F. K. T. Beukema toe Water: 'Verslag van de werkzaamheden gedurende de bezettingsjaren' (ca. 1946), p. 8-9 (RvO, collectie 190 c, 1 b). ² H. J. de Koster: 'Herinneringen' (1945), p. 50 (Doc I-956 A, a-1).